

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr let 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Kato, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrtice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštalne proste.

Kandidat S. K. Z.

Slovenska kmečka zveza stoji zopet pred volilnim bojem. Izpraznjen je državnozborni mandat po rajnem g. Ježovniku za okraje Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj in Gornji grad. Vodstvo Kmečke zveze je prepustilo odločitev kandidata zaupnikom v volilnem okraju. Za tri sodne okraje, za Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj so se vršili zaupni shodi preteklo nedeljo, dne 22. maja, za gornjegrajski okraj se bo na željo odotnih zaupnikov obdržal zaupni shod ta dan.

Razpoloženje v volilnem okraju je za Kmečko zvezo zelo ugodno. Vse, kar je ugledno in pošteno, kar res želi dobrega zastopnika kmetu in delavcu, je tokrat na strani Kmečke Zveze. Po zadnji deželnozborni volitvi, ki je prinesla kmečki zastavi tako krasne uspehe, nihče ne dvomi več nad sijajno zmago naše stranke tudi ob teh volitvah.

Z navdušenjem se začne na naši strani volilna borba, in to je najboljšje poročstvo za zmago! V naslednjem poročamo o zaupnih shodih.

Slovenjgradec.

Zaupni shod, sklican od odbora K. Z. za celi slovenjgraški okraj, se je vršil popoldne po večernicah v dvorani Narodnega doma. Vkljub jako nestalnemu vremenu je bil dobro obiskan. Na zaupnem shodu je vladalo popolno soglasje, ki ga ni motila niti najmanjša nezadovoljnost in obenem prav veselo in zmagovalno razpoloženje. Predsedoval je odbornik K. Z. Ivan Schöndorfer.

Govoril je mestni župnik Alojzij Čížek o lastnostih, ki jih mora imeti kandidat slovenskega kmečkega ljudstva.

Kot zastopnik osrednjega odbora K. Z. je govoril profesor dr. Hohnjec. Omenil je politični položaj, v katerem je sedaj slovensko ljudstvo in njegovi zastopniki v državnem in štajerskem deželnem zboru. Iz tega je izvajal tiste sposobnosti, ki jih mora imeti zastopnik slovenskega ljudstva v tako resnem in težavnem času. Določitev za to sposobne osebe prepusti čla popolnoma zboru zaupnikov.

Soglasno se je nato sklenilo, da je kandidat kmečkega ljudstva in njega pravih prijateljev prof. dr. Verstovšek v Mariboru.

Ko je končno predsednik Schöndorfer vprašal navzoče, ali je kdo proti tej kandidaturi, se ni nihče oglasil.

PODLISTEK.

Izgubljena ženica.

(Kratkočasnica. Iz hvatekega —g—).

Jaki Grgorič, mojstru v Petrovcu, je pobegnita ženica. — Pred pol leta se je Jaka oženil s Katico iz Pavlova, bližnjega trga. Prvi dan po svoji poroki je Jaka svoji ženici tako postregel, da je Katica mislila, da v zakonu sije samo solnce, in da je nebo vedno vedro, in da mora tako ostati na vse veke amen. Ali ko so se za nekaj mesecev pojavili prvi oblački na zakonskem nebu, je postala Katica mrka in zlovoljna. Jaka je to potrpežljivo prenašal do nekega časa. Nekega dne pa je bilo, kakor bi kdo napisal burjo v koledar njenega življenja. Katica se ni udala, in je vpila vedno huje, tako, da je prišlo do treska. Jaka ji je dobro izprašal vest, ji dal pokoro, ali odveze ji ni dal. Katica je ihtela in jokala, a potem je odšla v svojo sobo, pobrala svoje reči, je zavezala v svoj veliki robec, ter odšla k svojim starišem v Pavlovec. Jaki pa še „z Bogom“ ni rekla.

Štirinajst dni je bila že v Pavlovcu, in vsak dan ji je bilo okrog srca težje. Neprestano je gledala tja k belim petrovskim hišam, in dala bi ne vem kaj, da bi smela zopet bivat tam pri Jaki v ljubezni in slogi. Tudi Jaki je bilo težko, da nima Katicice. Klavern je hodil okrog in si očitil, da je Katico užalil po nepotrebnem. Ali Jaka je imel svojo glavo, in Katica svojo, in nobeden ni hotel, da prvi poda roko k spravi. Tako sta čakala drug na drugega. Katica je sedela v Pavlovcu, in gledala k Petrovcu, Jaka pa je bil v Petrovcu, in se oziral za svojo ženico proti Pavlovcu.

Velenje.

Lepo število veljavnih in upljivih mož iz Šoštanskega okraja se je na klic S. K. Z. zbralo zadnjo nedeljo dne 22. maja v velenjskem društvenem domu, da se posvetuje in sklepa o kandidatem vprašanju. Shodu je bil predsednik velenjski župan gospod Skaza, podpredsednik šentiljski župan g. Koren.

Soglasno in z navdušenjem so se zaupniki izrekli za kandidaturo svojega rojaka, dež. poslanca dr. Verstovška.

Gospod župan Skaza je v vznesenih in plamtečih besedah navduševal navzoče za agitacijo v volilni dobi, da bo postavljeni kandidat tem sijajnejše zmagal. Ene misli in enega duha smo se potem zopet razšli.

Vuzenica.

Tukaj se je vršil v nedeljo dne 22. maja popoldan zaupni shod volilcev marenberškega okraja. Predsedoval je deželni in državni poslanec gospod Pišek. Udeležili so se shoda uplivni in veljavni zaupniki sosednih far. Po govoru poslanca gospoda F. Piškega so se soglasno izrekli za kandidaturo deželnega poslanca gosp. dr. Verstovška za državni zbor. Iz raznih krajev se izrazili željo, da se tudi med njimi vrše politični in gospodarski shodi. Poslanec Pišek jim je obljubil, da bo K. Z. shode ob priložnosti priredila. Vse kaže navdušenje za našo stranko in zmaga dr. Verstovška je nedvomna.

Osrednja zadruga za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine v Mariboru.

Dne 30. decembra lanskega leta je dobila naša vlada pooblastilen zakon, kateri ji daje pravico, skleniti z balkanskimi državami trgovske pogodbe. V teh trgovskih pogodbah bodo dobile balkanske države pravico uvažati k nam živino. Ker bo uvoz tuje živine znatno vplival na ceno naše živine in s tem škodoval naše živinoreje, zato so zastopniki kmečkega ljudstva zahtevali odškodnino.

Odločenemu nastopu naših poslancev se imamo zahvaliti da se je ob enem z pooblastilnim zakonom sklenila postava za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine, katera določa za dobo 9 let vsako leto po

6 mil. kron in vsebuje natančne določbe za uporabo tega zneska.

Ker je živinoreja glavni vir kmetovih dohodkov in ker je ravno pri prodaji živine izročen kmet neštivilnim prekupcem, mešetarjem in nereelnim trgovcem, zato je zanimanje za skupno prodajo živine zelo veliko in tekmujejo vse dežele v tem, da odpravijo nedostatke živinske kupčije, da odstranijo vse nepotrebne prekupce in omogočijo ugodnejšo ceno živine. Če primerjamo ceno mesa v mestih s ceno živine na deželi, vidimo, kako velikanska razlika je med obema cenama in koliko zaslužijo razni ljudje, ki so mešetarjem in malim mesarjem v mestu, ki kolje živino in prodaja meso.

Skupno prodajo živine, potem katere edino je mogoče kmetu dobiti pravične cene za živino, pa pospešuje novi zakon, kateri določa lepe podpore za združne naprave. Ta dejstva, kakor zlasti dejstvo, da bode cena živine zopet padla, so privedla do ustanovitve Osrednje zadruge za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine v Mariboru. Zadruga začne delovati dne 1. junija, ima poslovodja, kateri je praktičiral pri združni vnovčevalnici na Dunaju, in se usposobil za svoj posel. Da se zbudi zanimanje za to zadrugo in ljudstvo pouči o njenem delovanju, se bodo po celem Spodnjem Štajerskem prirejale zborovanja in ustanovljale podružnice te zadruge ter nastavljali krajevni zaupniki. Kjer se bodo te podružnice dobro razvile, se bodo tekom časa spremenile v samestojne zadruge.

O binokstnih praznikih so se vršila tri zborovanja, na katerih so zborovalci pokazali veliko zanimanje za to zadrugo in priznali veliko važnost te zadruge.

Studence.

Prvo zborovanje se je vršilo na binokstno nedeljo zjutraj v Studenicah. V šolski sobi se je zbralo lepo število gospodarjev, gospodinj in tudi mladencev.

Navzoče je pozdravil načelnik zadruge gospod državni poslanec Pišek, ki je v kratkem govoru omenil pomen in važnost te zadruge.

Nato je v nad eno uro trajajočem govoru pojasnil nadrevizor Vlad. Pušenjak vzroke, kateri vplivajo na ceno živine, osvetlil izkoriščanje kmetov vsled sedaj obstoječe prodaje živine, naštel prednosti skupne prodaje živine, pobijal ugovore nasprotnikov, kazal na vspehe združne prodaje živine v drugih

Naenkrat pa se spomni besed iz sv. pisma: „Človeku ni dobro samemu biti.“ In to ga tako sune v srce, da se odloči, storiti korak k spravi; a samo polovični korak. Napoti se v župnišče. Župnik, ki je Jakota imel rad, ga je sprejel smehljaje. — Kaj dobrega, Grgorič? — vpraša že od daleč. — Nekaj bi Vas prosil — odvrne Jaka; nekaj sem zgubil, in lepo prosim, če bi mi gospod župnik hoteli pomagati, da najdem. — E, potem se pa niste namerili na pravega, Grgorič. Jaz sem kratkoviden. — O, stvar je tako velika, da jo brez očal lahko opazite. — Ali jaz imam slabo srečo, če kaj iščem — reče župnik. — Najbolje bi bilo, da daste svojo stvar javno oznaniti. — No, da, da — se nasmeje Jaka — ali meni se zdi, da bi gospodu župniku ne bilo prav, če se oznani. — Zakaj pa ne? Vi tako daste nagrado onemu, ki najde Vašo stvar? — Seveda, koliko hočete? — Jaz nečem ničesar... Jaz mislim samo, da daste onemu, ki stvar najde. — Ali, če bi bili Vi tako srečni, da bi našli, pa dam cerkvi nov mašni plašč... — Teško, da bi jaz to zaslužil... Ali povejte mi, kaj ste izgubili? — Gospod župnik, ne upam si povedati. — Pa zakaj ne? Ali je kaj hudega? — Pogodili ste gospod župnik, da, da, nekaj hudega... — Potem le pustite. Bilo bi grehi, iskati hudo... — Pa ni hudo...

Župnik se zamisli, in zopet vpraša: — Ali je stvar mnogo vredna? — Hm, hm, kakor se vzame — reče Jaka. — Meni je stvar najdražja. — Ah, sedaj razumem. Nekaj, kar je srcu milo?... — Prav imate, gospod. — Ali ste kupili to stvar? — Ne, dobil sem jo v dar. — Ali je mar zlat, katerega ste dobili od birmanskega botra? — Ne, to ni. — Ali je kako staro blago? — Ne, ampak mlado blago. — Ali je morebiti novec. — Ne. — Znabiti kaka slika. — Da, tako nekaj — vikne Jaka. — Ali je sveta slika? — O, Bog varuj! To gotovo ni — reče živo Jaka. — Ali je mar neumestna slika? — To ne, ali nekaj malo... — Nu, sedaj mi je pa dovolj, — reče nevoljno župnik. — Povejte, kaka slika je to... jaz imam dovolj drugega posla, ne da rešujem Vaše uganke. — Gospod župnik — reče polagoma Jaka, — slika je to, da Vam povem po pravici: Zove se Katica, in je bila nekaj dni v moji hiši, kakor prava žena. A potem smo se malo sprli, in odšla mi je v Pavlovec nazaj, da ni več glasu o njej... In sedaj, kaj naj počnem? Če Vi mislite, da je najpametnejše oznaniti, jaz nisem zoper to. Ali če se je Vi spomniti iz prižnice, morate govoriti pohvalno o njej, n. pr. da je lepa, pobožna, gibčna, dobra kuharica itd. In kakor

državah ter obširno pojasni postavo z dne 30. dec. 1909, orisal delovanje centrale za živinorejo na Dunaju in delovanje naše zadruge v Mariboru.

Predavanje (je navdušilo navzoče) za skupno prodajo živine in se je izvolil odbor, ki bo izvršil vsa pripravljala dela.

Konjice.

Popoldan se je vršil velik gospodarski shod v Konjicah. O tem smo poročali že v zadnji številki.

Planina.

Planina slovi po svoji lepi živini, slovi po gospodarjih, kateri skušajo živinorejo povzdigniti. Ker je Planina zelo oddaljena od železnice, se živinorejci, ki so navezani na kupce, ki prihajajo k njim iz daljših krajev, izkoriščajo in jim živinoreja ne donša onih dohodkov, katere bi morala donášati. Za take kraje se posebno priporoča organizacija, ki jim omogoča boljšo prodajo živine.

Radi tega se je na binkoštni pondeljek priredil na Planini velik gospodarski shod z istim programom, kakor prejšnja dva shoda.

Na vrtu gostilne gospoda Pinterja se je zbralo nad 200 mož in mladeničev, ki so z velikim odobravanjem sledili izvajanjem govornikov in stavili v debati razna vprašanja ter izražali razne želje. Da vejo posestniki ceniti velik pomen živinoreje, je najboljši dokaz dejstvo, da se potegujejo za doseg plemenskega sejma.

Tudi na Planini se je izvolil odbor, ki bo zbiral člane in izvršil vse priprave.

Pri vseh treh zborovanjih sta bila navzoča zastopnika zadruge vnovčevalnice na Dunaju in v Gradcu, ki sta se pohvalno izrazila o velikem zanimanju, katero kaže slovensko ljudstvo za združene naprave.

Osrednja zadruga bo priredila dne 5. junija gospodarsko zborovanje v Slivnici pri Mariboru, dne 12. junija pa zborovanje pri Veliki nedelji o priliki običnega zbora tamošnje posojilnice.

Politični ogled.

— 80letnica cesarjevega rojstva. Sobotna „Wiener Abendpost“ je razglasila: Kakor smo izvedeli, je ministrski predsednik obvestil deželne poglavarje, da ne bo cesar povodom svojega 80letnega rojstnega dne vsprejemal nikakih osebnih častitanj in poklonstev. — Isotako se ne udeleži tudi nikakih prireditvev v proslavo 80letnega rojstnega dne.

— Volitve v Bosni. V sredo so se začele volitve v sabor, in je izvoljenih sedem Hrvatov, devet mohamedancev in 18 Srbov.

— Balkanska zveza. Turški veliki vezir Hilmi-paša je izjavil, da zelo želi ustanovitev balkanske zveze. Predpogoj je pa, da opuste ostale balkanske države svoje zahteve glede na Makedonijo. Hilmi-paša je pristavil, da bi Avstrija gotovo nasprotovala balkanski zvezi.

— Rusko-japonski sporazum. Po vesteh dunajskih časopisov se ima v kratkem podpisati rusko-japonski sporazum. Vsi listi so mnenja, da bo imel sporazum velik političen pomen.

— Med Rusi in Japonci so končana pogajanja o raznih zadevah na daljnem vzhodu. Japonci si bodo po pogodbi prav tako kakor Avstrija (Bosno, prilastili Korejo. Na drugi strani pa so si Rusi in Angleži začeli deliti Perzijo, kjer so, odkar se je tam vpejala ustava, vedno neredi. Tako izginjajo manjše države v žrelu velikih.

sem rekel, če mi vrnete ženico, dobite v dar lep mašni plašč.

Župnik se od smeha ni mogel držati pokoncu, ampak je sedel na divan, in iz oči so mu vrele solze od srčnega smeha.

Naposled reče:

— Grgorič, jaz si hočem zaslužiti mašni plašč... Samo pazite: jutri popoldne se bo vrnila zgubljenka ženica.

Drugi dan se poda župnik v Pavlovec. Katičini domačini so se nemalo uplašili, videč župnika. On pa jim reče, da je slišal o njih hčeri Katici, da je pri njih, in bi zelo rad nekaj z njo govoril. Ko sta bila sama, ji je govoril ostro in jezno: mar ne pozna zakonskih dolžnosti, ali je pozabila, kaj je obljubila pred oltarjem, in če lahko opravičuje svoj korak pred ljudstvom... ona bi morala znati, kam pripada.

Katica je nato ponižno odgovorila, da dobro zna, kam pripada, in da se rada vrne v Petrovec, če pride Jaka po njo, in jo lepo prosil — prisiliti pa je ne more ne oče, ne ban, da bi se vrnila.

Župnik jo pogleda, in reče suho:

— Dobro, ali potemtakem Vas moram iz prižnice oznaniti.

— Kaj, kako? ... Iz prižnice? — se splaši Katica.

— Da, da, oznaniti, kot izgubljenost stvar.

— Vi se šalite, gospod župnik.

— Se na misel mi ne pride, da bi se šalil. Jaz Vas oznamim, enkrat, in če to ne bo koristilo, dva, trikrat.

— Oznaniti se ne dam! — vzklikne Katica.

Maja politična naznanila.

Dne 20. maja: V Budimpešti so se vršila zadnje dni skupna ministrska posvetovanja. Glavne točke razprav so zahteve vojne in mornariške uprave, ki zahtevata izrednega kredita 300 do 400 milijonov kron, ki naj se razdele na skupni proračun na več let. — Na Portugalskem so odkrili velikanska poneverjenja. Samo pri zemljiškem kreditnem zavodu, ki je pod nadzorstvom države, znašajo poneverjenja 16 milijonov frankov. — Hrvaški deželni zbor je sprejel novi volilni red. — Trgovinska pogajanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo so prekinjena, in se bodo nadaljevala šele na jesen. Srbija hoče namreč prejskleniti trgovinske pogodbe z Bolgarsko, Turčijo in Rumunsko.

Dne 21. maja: Na Ogrskem se bije hud volilni boj. V tunpoški občini so se spopadli Justhovi in Košutovci. Streljali so z revolverji. Več oseb je ranjenih. Orožniki so zabodli nekega kmeta. — Pokojni angleški kralj Edvard je zapustil oporoko, ki obsega natančno navodila, kako politiko naj zasledujejo Angleži po njegovi smrti. Priporoča, naj čislajo sklenjene zveze, a pravilno naj se vedejo tudi nasproti tromezi. — V prepolaški okolici so streljali Srbi na neko turško patroljo. Ustreljen je bil neki turški korporal, ranjen pa neki turški vojak.

Dne 22. maja: Izvrševalni odbor češke agrarne stranke je imel dne 19. t. m. sejo. O sporazumnih konferencah (posvetovanjih) se je sklenilo, da se usodna pogajanja lahko vrše na Dunaju, a o podrobnostih naj se vrše v Pragi. — Češki poslanec Sokol je izjavil na nekem shodu volilcev, da vstrajajo češki radikalci na stališču narodnega sveta, ki je označilo jezikovno predlogo ministrskega predsednika barona Bienerttha kot nesprejemljivo. — Krečanska narodna skupščina je sklenila, da se moslimov ne pripusti v narodno skupščino, ter se je nato odgodila za 40 dni.

Dne 23. maja: Klub čeških katoliških poslancev je sklenil, da se udeleži jezikovnih konferenc na Dunaju, vendar pod pogojem, da se odločilne seje in vsi sklepi, s katerimi bi bili Čehi kaj vezani, vrše v Pragi. — Kmečka vstaja je vzbruhnila v Bukovini. V Udzticu so zasedli kmetje neko veleposestvo, češ, da so jim obljubili državni poslanci, da se bo posestvo razdelilo. — V Argentini, in sicer v Buenos Airesu, so zadnje dni zaprli nad 1000 anarhistov.

Razne novice.

Iz Sole. Gdč. Lojzika Ferlež je premeščena iz Sv. Jurija v Slov. goricah kot suplentinja v Poljčane.

Iz pošte. Pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji se je napravila poštna nabiralnica. Zvezo ima s pristojno pošto pri Veliki Nedelji. Vsak dan, razun nedelje, bo poštni sel raznašal pošne pošiljatve. S tem je ugodeno dolgoletni želji tamošnjega prebivalstva.

Osebnosti. Gospod Horjak, kaplan v Galiciji, je dobil dopust. Zdravnik mu je konstatiral več bolezní. Gospod Ivan Schiller, kaplan v Dolu pri Zidanem mostu, je odšel v Ameriko.

Opozarjamo vse somišljenike, da vpošiljajo od sedaj naprej vse prispevke, namenjene obmejnim Slovincem, direktno „Slovenski Straži“ v Ljubljano. Sedaj, ko sme si osnovali centralo, moramo skrbeti tudi za centralizacijo naših denarnih sredstev. Poskrbeli bomo, da bodo vsi darovi iz Stajerskega pravočasno objavljeni v naših listih. Na noge! Pošiljajmo pridno in veliko „Slovenski Straži“ v Ljubljani! Meja rabi!

— Zakaj pa ne? — vpraša mirno župnik. — Vi ste bili že trikrat oznanjeni, in nato ste radi šli v Petrovec; meni se zdi, da bo oznanilo že nekaj pomagalo.

— Na to misel Vas je pripravil moj mož, Jaka, — zajoka Katica — da, njemu bi bilo ljubo, da bi se osramotila pred vso župnijo.

— Potem se varate — odvrne župnik. — Vaš mož sam ni hotel slišati o oznanilu. Govoril je samo dobro o Vas, n. pr.: da ste lepa, pobožna in najboljša žena v celi župniji.

— Ali je to on v resnici pravil? — vpraša Katica živo.

— Da, in še več — odvrne župnik.

Katica se malo zamisli, a potem vpraša proseče:

— Gospod župnik, o onem oznanilu niste mislili resno?

— Povsem resno! — reče župnik. — Včeraj sem mislil oznanilo napisati! ... Ker sem pa imel tu v bližini obiskati nekega bolnika, sem stopil k Vam ... Z Bogom!

Predno je mogla Katica kaj povedati, je župnik že zaprl vrata za seboj.

To so bile hude ure, ki jih je imela Katica po odhodu župnika. Ugajalo ji je, da Jaka o nji tako lepo govori ... in uverjena je, da pride po njo, in jo prosi odpuščenja ... a v drugem se je bala oznanila.

Vedno se je tolažila, da se je župnik samo šalil. Ali sumnja, da je le res, kar je govoril tako odločno, ji ni dala miru. Če to stori, kaka sramota! —

* Kandidata za mareberški-gornjegrajski okraj ne morejo najti liberalci. Zadnje nedelje dne 22. t. m. je prišel general vseh liberalcev dr. Kukovec v Velenje, kjer je zbral okoli sebe vse zveste pristavo volilnega okraja. Malo jih je bilo in ti še so bili po večini liberalni učitelji. Pretrsovali so sem in pa tje, koga bi naj izbrala „ljudska volja“ za liberalnega kandidata, oziroma tudi za kandidata „neodvisnih kmetov.“ Kajti sedaj bodo celjski doktorji z vsem liberalno-učiteljskim priveskom zopet neizmerno kmetu prijazni, dočim hočejo istočasno od kmeta imeti kar 3 milijone za učitelje. Ogledovali so si župana Kaca, a mož ne zna nič, tudi govoriti ne. Slovenjgraški uradnik Vaupot nima druge lastnosti nego da je liberalec. Ljuba bi jim bila najbolj Verdrik in Skasa-Pavlinec, a sta stara stajerčijanca, stranka pa si je v svoji mladosti dala naslov Narodna stranka. Liberalci so v največji zadregi, dogospodarili so v treh letih tako temeljito, da niti kandidata ne morejo dobiti.

* Bolj jih. Vse liberalno časopisje je zaječalo, ker smo slovenskemu ljudstvu odkrili, da hoče liberalno učiteljstvo nastopiti nasproti slovenski obstrukciji in sicer da dobi nove plače, skupaj v znesku tri mil. kron. Boj naših poslancev velja za gospodarske in narodne pravice vsega slovenskega ljudstva na Stajerskem, a te pravice so liberalnim učiteljem deveta briga, da se le njim zvišajo plače. Plača / nad vse in za to prodajo ti ljudje tudi slovensko ljudstvo! Zares nizko je padlo liberalno učiteljstvo in naše ljudstvo ga mora pač dobro poznati, ker zadnjič ni hotelo voliti več njegovih kandidatov. Liberalno učiteljstvo pa nima nobene pravice se pritoževati nad pisavo naših listov, kajti za tako izdajalsko početje ni nobena beseda ostra dovolj. Ljudem, ki za svoje plače prodajajo koristi narodove, ne gre spoštovanje. Za izdajalce je povsod le zaničevanje.

* Urednik oproščen. Naš list je pred kratkim v neki zadevi precej ostro prijel kokarskega župana Praznika in učitelja Knafliča. To pa tema gospodoma ni bilo prav, in županstvo Kokarje nam je poslalo uraden popravek po par. 19. tisk. zak. Popravek je bil popolnoma nepravilen, ker se ni v njem nobena naših trditvev ovrkla, pač pa so se popravljale stvari, ki jih mi sploh nismo trdili. Zato popravka tudi nismo objavili. Županstvo Kokarje je nato potom državnega pravdnštva zahtevalo, da objavi uredništvo nepravilni popravek. Uredništvo pa se ni udalo, in tako je prišlo do obravnave, ki se je vršila v soboto, dne 21. t. m. pred mariborskim okrajnim sodiščem. Tožen je bil urednik g. Rakovič po par. 21. tisk. zak. (radi neutemeljene odklonitve popravka po par. 19.). Obtoženca je zastopal odvetnik dr. Leskovar. Tekom obravnave se je dogualo, da popravek ni le sam na sebi nepravilen, ampak da je poslalo županstvo Kokarje državnemu pravdnstvu popravek, ki se je celo bistveno razlikoval od popravka, poslanega našemu uredništvu. To dejstvo je treba pibiti, da se razvidi, kakih sredstev se poslužujejo gotovi ljudje, samo, da bi uničili svojega nasprotnika. Urednik je bil seveda oproščen.

* Kam je šlo pol milijona? Znano je, da je minolo zimo na Vrhniku umrl bogatin Kotnik imenoval za svojega glavnega dediča družbo sv. Cirila in Metodova v Ljubljani. Spominjamo se, koliko vrišča je bilo takrat po liberalnem časopisju, da prejme Ciril-Methodova družba okoli pol milijona kron. No, stvar pa ne pojde tako gladko. V nekaterih liberalnih možeh, kakoršni se najdejo tudi med sorodniki pokojnega Kotnika, je skrb za lastni žep večja, kakor pa skrb za prospeh slovenskih šol. Prišlo je že do tega, da se mora Ciril-Methodova družba sodnijsko pravdati s sorodniki pokojnega Kotnika, če hoče sploh kaj dobiti. Sorodniki namreč nameravajo ali popolnoma izpodbiti oporoko Kotnikovo s trditvijo, da jo je napravil umirajoč, ko sploh ni bil več pri čisti pameti, ali pa, če

Ne, to je ne sme zadeti! ... Pozno popoldne je premagal trdovratno glavico strah pred sramoto.

Ura v zvoniku je bila pet, ko se je Katica približevala Petrovcu. Šla je počasi s povešeno glavo.

Jaka je, za njeno vrnitev vse okusno napravil. Vrata je okinčal z zelenjem in venci, oblekel najlepšo nedeljsko obleko, družini pa dal prosto celo popoldan... Dekla je napekla kolačev, mesa, on pa je prinesel iz kleti vina. Kupil je tudi en kilogram smodnika.

Ko je prišla Katica na dvorišče in opazila vse ovenčano, je zardela do las. Jaka ji je šel nasproti, in jo prijel za roko. V istem času pa zagrme topiči, in družina vzklikne:

„Živela!“

Katica se je vstrašila in obledela, kakor stena; ali mož jo nežno povede v sobo in posadi za obilno mizo.

— Prvi dan, treba, da malo proslavimo — je rekel. — Veš, prvikrat sem te lahko dobil, a drugikrat že malo težko ...

Katica ni prav znala, kako ji je. Z ene strani jo je ganila moževa ljubezen, a z druge strani se je jezila, čemu so jo tako pozdravili. Ni znala, ali bi jokala, ali se smejala.

A dalje na župniškem dvorišču je stal župnik in se pristrčno smejal.

Katica je bila od slej tako ljubezniva in ponižna, da je bilo veselje. — Samo enkrat je pobegnila, a nikdar več neče tega storiti, tako jo je poučil trenotek sprejema.

Na Veliko noč pa je opravil župnik službo božjo v novem, v zlato vezanem mašnem plašču.